

Debatt

Jörgen Eklund:

Arbetarnas Bildningsförbund

I Svensk Tidskrift, organ för moderata samlingspartiet, fanns i nummer åtta för 1977 en ledarkommentar införd som direkt gäller Arbetarnas bildningsförbunds (ABF) verksamhet. Ledaren i Svensk Tidskrift är ett gott exempel på vilken nivå företrädare för de nuvarande regeringspartierna vill föra debatten om den svenska folkbildningens framtida villkor, en nivå som kännetecknas av våldsamma rallarsvingar utan rejäl faktaunderbyggnad. ABF har ingen anledning att söka polemik på sådana villkor. Men då den aktuella ledaren innehåller många och grova förvanskningar om ABF och våra medlemsorganisationers verksamhet finns det orsak att rätta dessa.

Samhällsbidrag

Svensk Tidskrift: "Barnatro eller bedrägeri" (rubrik för ledaren) samt "storartade politiska lurendrejerier".

Fakta: Rubriken och citatet ur ledaren syftar helt klart på att ABF utnyttjar samhällsbidrag otillbörligt.

För det första gäller alltid i förhand bestämda regler för samhällsbidrag – från kommuner, landsting och stat – till studieförbundens verksamhet. För det andra utövar de anslagsgivande myndigheterna en kontinuerlig kontroll över att bidragen används enligt gällande regler.

Trots att närmare tre miljoner människor är med i studieförbundens cirkelverksamhet har bara mycket marginella avvikelser konstaterats under en följd av år. Att avvikelserna skulle bottna i bedrägligt uppsåt el-

ler medvetet skoj har inte dokumenterats. ABF, och andra studieförbund, har istället alltid visat stark vilja att följa gällande regler och komma till rätta med avvikelser.

Medlemsantalet

Svensk Tidskrift: ABF försöker tillgodoräkna sig sina medlemmar mångdubbelt vid beräkning av statsanslag.

Fakta: Två exempel finns där anslagen fördelas med viss hänsyn till studieförbundens medlemsorganisationer och dem tillhöriga medlemmar. I båda fallen har besluten om denna fördelningsprincip fattats av anslagsgivande myndighet, varför det varit nödvändigt för ABF att redovisa dessa uppgifter om gällande regler skulle följas. Det gäller även för övriga studieförbund som har en liknande medlemsstruktur.

Det ena exemplet gäller anslag till kulturprogram som förmedlas genom Förmedlingsbyrån för kulturprogram. Här har riksdagen tidigare beslutat att anslagen ska inriktas på verksamhet inom föreningslivet. Det andra exemplet gäller den fördelning av anslag till u-landsinformation som SIDA genomför. Här har SIDA klart angett att informationen ska inriktas mot föreningslivet. Övriga statsanslag som fördelas till studieförbunden ges enligt andra principer.

Medlemskap

Svensk Tidskrift: Till ABF är man kollektivansluten genom medlemskapet i en riksorganisation, som är medlem.

Fakta: Inom ABF kan endast organisationer på motsvarande organisationsnivå vinna inträde. Centralt har ABF därför bara riksorganisationer som medlemmar. Ingen enskild person kan bli medlem i ABF. Som enskilda personer har medlemmar i anslutna organisationer vare sig rättigheter eller skyldigheter gentemot ABF.

Svensk Tidskrift: Tillhör man flera ABF-anslutna organisationer får man betala avgift till ABF flera gånger.

Fakta: Eftersom individuellt medlemskap inte förekommer inom ABF, och inte heller inom något annat studieförbund, betalar enskilda medlemmar i anslutna organisationer heller ingen avgift till ABF.

Svensk Tidskrift: ABF har 41 anslutna riksorganisationer, ibland över medlemmarnas huvuden.

Fakta: Det står varje organisation fritt att efter egen prövning söka medlemskap i ABF. Precis som andra organisationer kräver ABF att dess stadgar respekteras, men det ankommer alltid på den sökande organisationen att pröva om detta kan uppfyllas. Både i stadgar och förslag till handlingsprogram klargörs ABF:s ideologiska särart mycket tydligt. I nuläget har ABF 42 anslutna riksorganisationer. Samma form för anslutning gäller i ytterligare åtta studieförbund.

Ingen tvångsanslutning

Svensk Tidskrift: Är man LO-medlem är man tvångsansluten till SAP.

Fakta: Varken LO eller dess fackförbund tillämpar denna princip. Lokalt verksamma fackliga organisationer kan efter egen prövning besluta om kollektiv anslutning till lokalt verksamma SAP-organisationer. Enskilda medlemmar har möjlighet och rätt att reservera sig mot sådana beslut. Av alla LO-medlemmar är cirka en tredjedel kollektivt anslutna till SAP.

Svensk Tidskrift: Är man HSB-medlem är man tvångsansluten till Hyresgästernas riksförbund.

Fakta: HSB och Hyresgästernas riksförbund är av gemensamt ursprung och samverkar mycket nära inom en rad områden. HSB-medlemmar som innehar HSB-lägenhet är därför enligt beslut som fattats av båda organisationerna också medlemmar i båda organisationerna. HSB-medlemmar som inte önskar detta dubbla medlemskap i Hyresgästernas riksförbund kan anmäla detta, och är därmed automatiskt bara medlem i HSB. HSB-medlemmar som inte har HSB-lägenhet måste däremot söka medlemskap i Hyresgästernas riksförbund individuellt.

Handikapporganisationerna

Svensk Tidskrift: Sammanlagt har 15 handikapporganisationer anslutits till ABF.

Fakta: Ingen organisation, varken inom handikapp- eller andra områden, har anslutits till ABF. Varje medlemsorganisation har själv valt medlemskapet inom ABF, man har själva enligt de regler som gäller inom den

egna organisationen beslutat sig för anslutningen till ABF.

Svensk Tidskrift: Den socialdemokratiska maktapparaten har skaffat sig monopol på det frivilliga studiearbetet bland de handikappade. Detta monopol utnyttjas till järnhård indoktrinering i de lokala studiecirkarna på ABF-lokalerna liksom i handikapporganisationernas egna vilohem och fritidsgårdar.

Fakta: Studiematerialen och studieverksamheten inom handikapporganisationerna utformas och leds av dem själva. ABF svarar för administration, förmedling av samhällsbidrag, lokalanskaffning och utbildning av studieorganisatörer och cirkelledare. I övrigt erbjuder ABF sitt allmänna utbud av studiecirklar – tex språk och estetiska ämnen – till handikapporganisationernas medlemmar på samma villkor som till vilken medborgare som helst. De enskilda medlemmarna i dessa organisationer har full frihet att för egen del välja annat studieförbund än ABF för sina studier. Så sker också.

För oss inom ABF är syftet med Svensk Tidskrifts ledare helt klart att så långt som möjligt skada ABF:s verksamhet. Indirekt riktar man skarp kritik mot olika samhällsmyndigheter och organisationer anslutna till ABF. Till de senare hör ett stort antal av landets handikapporganisationer där tusentals människor lägger ned ett omfattande och uppoffrande arbete för att ta till vara de handikappades intressen inom olika områden. För oss som dagligen konfronteras med de enorma problem handikapporganisationerna och deras medlemmar ställs inför, känns det generande att behöva konstatera vilken avgrundsdjup okunskap man fortfarande har att överbygga.

I en moderat rörelse som är mer intresserad av dimbildningar om förmenta maktapparater än den egna omgivande verkligheten, som är mer intresserad av att hugga och slå än seriös sakdebatt – ja, där måste det kanske vara så här för att tilltron till de egna argumenten inte snabbt ska förflyktigas.

I en rörelse där man alltid utgår från att arbetarrörelsen och ABF är ett hot, som nu senast vid Medborgarskolans årsmöte i Östergötland (ÖC 77-10-24), låter det inte otroligt. Kanske måste det vara så – inom ABF ställer vi inte upp på de villkoren.

Redaktionell kommentar:

Jörgen Eklund, pressombudsman i ABF, använder i sitt bemötande en taktik, som socialdemokrater ofta utnyttjar, när de skall försvara ABF mot kritiken för dubbelspel.

Först framställer han saken så att vi beskyller ABF för att otillbörligt utnyttja samhällsbidrag genom att inte följa gällande regler. Det gör vi inte. Vi kritiserar inte ABF för ekonomiskt bedrägeri utan för "politiskt lurenrejeri".

Kärnan i vår kritik är att ABF trots sin socialdemokratiska programförklaring av år 1973 fortsätter att försöka arbeta som en vid sidan av partipolitiken stående folkbildningsorganisation samtidigt som ABF i praktiken allt fastare integreras i den socialdemokratiska maktapparaten såsom dess vid sidan av SAP och LO viktigaste partipolitiska kamporganisation.

Ett avslöjande och obestriddligt bevis för detta ABF:s partipolitiska engagemang är att ABF framträder offentligt tillsammans med SAP och LO såsom huvudorganisatör av demonstrationer mot regeringen, t ex på temat: "Folkets väl går före storfinsansens". För att visa hur ABF uppträder i denna roll återger vi en annons i Norrköpings Tidningar från i höstas. Den talar för sig själv!

ABF:s "medlemmar"

Den för ABF känsligaste punkten, frågan om organisationens sätt att räkna medlemmar, försöker Eklund slingra sig ifrån. Vi har sagt att "till ABF är man kollektivanslutten genom medlemskapet i en riksorganisation, som är medlem". Eklund låtsas att vi därmed påstått att man kan ha individuellt

medlemskap i ABF. Det framgår av vår noggrant valda formulering att vi icke påstår detta. Men vi påstår att ABF betraktar medlemmar i anslutna riksorganisationer såsom tillhörande ABF:s verksamhetsunderlag. Hur kan ABF eljest i sina annonser till dessa medlemmar tala om "Ditt studieförbund".

Han säger vidare att "som enskilda personer har medlemmar i anslutna organisationer vare sig rättigheter eller skyldigheter gentemot ABF". Detta är ju bara att leka med ord. Varje medlem i en riksorganisation ansluten till ABF är tvungen att bidra till ABF:s verksamhet – sålunda även till dess partipolitiska demonstrationer – genom att en del av den egna medlemsavgiften till den anslutna organisationen slussas över till ABF. Detta sker i form av riksorganisationens medlemsavgift till ABF. Eftersom den avgiften beräknas efter medlemsantalet i den anslutna organisationen föreligger en direkt ekonomisk anknytning mellan det kollektiva medlemskapet i ABF via en ansluten riksorganisation och finansieringen av ABF:s verksamhet.

De borgerliga väljarnas bidrag

Enda sättet för borgerliga väljare som är medlemmar i t ex Konsum, Hyresgästernas Rikförbund, Pensionärernas Riksorganisation eller De Handikappades Riksorganisation (eller MS-förbundet, Psoriasisförbundet, RF för njursjuka, RF mot allergi, RF mot reumatism etc etc) att slippa bidra till ABF och därmed till socialdemokraternas propaganda är att utträda ur respektive organisation. Det kan vara skäl att överväga

Folkets väl går före storfinansens

— ett arrangemang om ekonomisk
demokrati och sysselsättning.

**Lördag 12 november
i Norrköping.**

DEMONSTRATION

kl. 9.30 Samling: Folkets Hus-gården

kl. 10.00 Avmarsch till Vasaparken

via Drottninggatan, Kristinaplatsen. S:t Olofs och Mjölby
musikkårer medverkar. Appellmöte i Vasaparken med riksdags-
man **KJELL OLOF FELDT** och Byggnads ordf. **BERTIL
WHINBERG** Mötet avslutas c:a 11.30.

LÄNSKONFERENS

i Folkborgen, Folkets Park,
Norrköping med början kl. 13.

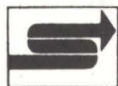
Talare:

**KJELL OLOF FELDT
BERTIL WHINBERG**

KAMRATFEST

i Folkets Hus på lördags-
kvällen med början
kl. 20.

Vi hälsar alla välkomna till
en politisk manifestation
i Norrköping på lördag.

det, inte minst med tanke på att en borgerlig väljare tvingas bidra till ABF genom varje medlemsorganisation i ABF, i vilken han har personligt medlemskap.

ABF är av naturliga skäl mycket angeläget om att trola bort denna de kollektivanslutnas skyldighet att betala bidrag och försöker på alla sätt komma ifrån att dessa kollektivanslutna skulle ha något slags medlemskap i ABF – utom då det gäller att värva dem till studiecirkelarna. Då heter det – som sagt – "Ditt studieförbund". Orsaken till detta dubbelspel är uppenbarligen att det kan finnas folk i de anslutna riksorganisationerna som inte ville ha med ABF att göra, än mindre betala dess socialistiska propaganda.

Men detta hindrar inte ABF att i andra situationer, nämligen när det gäller bidrag från det allmänna, det må nu gälla stat eller kommun, åberopa det stora samlade medlemsantalet i de anslutna organisationerna. Då adderar man glatt samman medlemmarna i alla dessa anslutna organisationer – de medlemmar, som man eljest fränkänner alla rättigheter och skyldigheter gentemot ABF – och presenterar denna enorma härskara som mått på ABF:s styrka, insatser och anslagsbehov. Skaran blir så stor, fn mellan 6 och 7 miljoner "medlemmar", därför att så många av dem räknas flera gånger. Är man med i LO, kollektivanslutna till SAP och dessutom tillhör Konsum och Hyresgästernas Riksförbund räknas man med 4 gånger. Är man därtill med i PRO och De Handikappades Riksförbund räknas man alltså 6 gånger.

En lönsam beräkningsgrund

Eklund medger två fall, där anslagen "fördelas med viss hänsyn till studieförbundens medlemsorganisationer och dem tillhöriga medlemmar". Den skenbart goda debattmoralen bakom detta medgivande förringas avsevärt i värde av hans försök att skylla på myndigheterna. Han säger att "i båda fallen har besluten om denna fördelningsprincip fattats av anslagsgivande myndighet, varför det varit nödvändigt för ABF att redovisa dessa uppgifter om gällande regler skulle följas". Stackars ABF!

Rätta förhållandet är i det ena fallet att ABF hos vederbörande myndighet – Förmedlingsbyrån för kulturprogram – själv föreslagit att antalet medlemmar i organisationer anslutna till studieförbund skulle vara den huvudsakliga grunden för anslagsberäkningar. Trots våldsamma protester från de andra studieförbunden lyckades ABF, efter votering i förmedlingsbyråns styrelse, för budgetåret 1974–75 genomdriva att 1/3 av anslagen skulle fördelas efter denna helt orimliga och gentemot andra studieförbund uppenbart diskriminerande beräkningsgrund. Hur det gått till i det andra fallet, nämligen hos SIDA, behöver man inte fundera länge över.

ABF:s socialistiska program

Man kan, slutligen, undra hur många av de människor, som sig själva ovetandes blivit lyckliggjorda genom att räknas med i medlemsunderlaget för ABF:s anslagskrav, som känner till ABF:s program.

Förvandlingen av ABF från en enligt pro-

grammet partipolitiskt oberoende studieorganisation till ett socialdemokratiskt propagandaretskap, skedde nämligen 1973. Då fastslogs i nya grundsatser för ABF att "ABF vill genom en fri och frivillig bildningsverksamhet grundad på jämlikhetens, solidaritetens och demokratins principer *främja en samhällsodaning i överensstämmelse med arbe-*

tarrörelsens grundläggande värderingar ..."

Visste tex Psoriasisförbundets medlemmar om det, när ABF blev deras studieförbund genom att ett arbetsutskott på tre personer, utan förbundets hörande, anslöt sig till ABF. Och vad säger de och andra medlemmar i till ABF anslutna organisationer om den här publicerade annonsen?